

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **JONEA, s. r. o.,** se sídlem Majdalenky 908/10c, Brno, zastoupený Mgr. Davidem Rašovským, advokátem se sídlem Hlinky 135/68, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2017, č. j. JMK 93797/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2018, č. j. 73 A 29/2017 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jakožto stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy (dále jen „správní orgán“) ze dne 8. 2. 2017, č. j. OD/104871/2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání správního

deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o silničním provozu“).

[2] Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud na základě obsahu správního spisu zjistil, že dne 4. 5. 2016 bylo stěžovateli doručeno oznámení správního orgánu o přestupku neznámého pachatele spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci. Jednání bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy (Ramer AD9T - výrobní číslo 15/0500) dne 30. 4. 2016 v 08:38 hod. v obci Židlochovice, na ul. Nádražní 733. Blíže nestanovený řidič motorového vozidla RZ: X překročil nejvyšší dovolenou rychlost o méně než 20 km/h, neboť v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 62 km/h, resp. 59 km/h (dle toleranční odchylky měření 3 km/h). Stěžovateli, jakožto provozovateli vozidla, byla do datové schránky dne 15. 5. 2016 doručena výzva k zaplacení peněžité částky ve výši 500,- Kč. Stěžovatel reagoval zasláním žádosti o poskytnutí informací, spolu s plnou mocí, která byla udělena jednatelem stěžovatele Mgr. et Mgr. Ing. J. N. zmocněnci Mgr. et Mgr. Ing. J. N. Žádost byla zaslána z e-mailové adresy X. Dne 12. 10. 2016 vydal správní orgán prvního stupně usnesení o odložení věci, které založil do spisu a téhož dne vydal pod č. j. 104871/2016-3 příkaz, kterým uznal stěžovatele vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, který poštou zaslal zmocněnci. Proti příkazu podal stěžovatel dne 31. 10. 2016, prostřednictvím svého zmocněnce, e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu, odpor. V listinné podobě jej doručil dne 8. 11. 2016. Následně byl správním orgánem prvního stupně stěžovatel vyzván k doplnění podpisu, který na odporu absentoval, což stěžovatel dne 1. 12. 2016 (po lhůtě) doplnil a následující den zaslal e-mailem (se zaručeným elektronickým podpisem) omluvu, s tím, že odpor nebyl omylem zaslán doporučeně a s největší pravděpodobností dojde k jeho pozdějšímu doručení. Poté zaslal správní orgán prvního stupně stěžovateli oznámení ze dne 20. 12. 2016, č. j. OD/104871/2016, ve kterém uvedl, že z důvodu podaného odporu pokračuje v řízení o správním deliktu a vyrozuměl ho o termínu provedení důkazů mimo ústní jednání. Toto oznámení bylo připraveno k vyzvednutí od 22. 12. 2016 a vhozeno do schránky dne 3. 1. 2017. Dne 2. 1. 2017 podal stěžovatel žádost o zaslání této zásilky e-mailem, případně, pokud by přijetí nepotvrdil o znovu zaslání zásilky na předmětnou adresu tak, aby si ji mohl od dne 23. 1. 2017 (kdy se vrátí z dovolené), vyzvednout. Dne 30. 1. 2017 bylo na e-mailovou adresu podatelny správního orgánu prvního stupně zasláno doplnění odvolání proti oznámení o pokračování ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla ze dne 20. 12. 2016, spolu s fotografií podání datovaného dne 9. 1. 2017, v rámci kterého stěžovatel sděloval, že bude do 22. 1. 2017 v zahraničí a nebude schopen se seznámit s obsahem zásilky, čímž i odůvodňuje svou žádost ze dne 31. 12. 2016 o zaslání této zásilky na e-mailovou adresu. Dne 7. 2. 2017 provedl správní orgán prvního stupně důkazy listinami obsaženými ve spise (čemuž nebyl stěžovatel přítomen). Dne 8. 2. 2017, č. j. OD/104871/2016, vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, proti kterému podal stěžovatel řádně a včas blanketní odvolání s tím, že jej doplní do 15 dní od seznámení se se spisem a zopakoval, že správní orgán požádal o zaslání kompletního obsahu spisu na jím uvedenou e-mailovou adresu. Následně byl správním orgánem vyzván k odstranění nedostatků odvolání. Proti této výzvě podal stěžovatel odvolání a zopakoval požadavek zaslání kopií spisu na e-mail. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím a toto odvolání zamítl.

[3] Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku neztotožnil ani s jedinou z uplatněných žalobních námitek. Nepřisvědčil tedy stěžovateli v tom, že měl správní orgán pochybit při doručování písemností zmocněnci stěžovatele, dále že měl správní orgán stěžovateli znemožnit vyjádřit se k věci, když mu elektronicky nezaslal kopii správního spisu ani další jím požadované informace, že správní orgán neučinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku, že neprovedl ústní jednání a že žalovaný ani správní orgán nevyhodnotily materiální stránku deliktu. Ke všem žalobním námitkám krajský soud podrobně uvedl, z čeho usoudil na jejich nedůvodnost. Závěrem odůvodnění napadeného rozsudku nicméně konstatoval, že „[s] *ohledem k výše uvedenému nezbylo zdejšímu soudu než napadené rozhodnutí pro absenci řádného vymezení skutku ve výroku správního orgánu prvního stupně, jako nezákonné, zrušit (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).*“

[4] V kasační stížnosti nejprve stěžovatel obecně citoval ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítl tedy nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, dále tvrdil existenci vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud rozhodnutí žalovaného i prvostupňové rozhodnutí zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Konečně stěžovatel tvrdil nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[5] V konkrétní rovině stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že správní orgán a žalovaný nepochybili v rámci komunikace se stěžovatelem. Každé podání se přednostně posuzuje dle jeho obsahu, smyslu a účelu, přičemž z opakovaných podání stěžovatele bylo jednoznačně seznatelné, že žádal doručovat na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem. Pokud i přesto měl správní orgán či žalovaný pochybnosti, měli stěžovatele vyzvat k upřesnění či doplnění požadavku přednostního zasílání na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem, a to zvláště za situace, kdy takový postup je zcela racionální a logický s ohledem na možné urychlení řízení a procesní ekonomii.

[6] Stěžovatel má za to, že se krajský soud nevypořádal s nosnou částí argumentace uplatněné k žalobní námitce neposkytnutí kopie správního spisu, když naopak do odůvodnění napadeného rozsudku v této části vnesl nesouvisející a nepodložené úvahy o rozpornosti, účelovosti a obstrukčním postupu stěžovatele. Žalovaný se v rozhodnutí ani ve vyjádření k žalobě nevyjádřil k námitce stěžovatele ohledně iracionality nezaslání části spisu na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem a k nepřípadnosti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 Ans 18/2012 – 23. Krajský soud se tak měl zaměřit na to, jestli v této části rozhodnutí žalovaného je či není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a rovněž na další zásadní námitku stěžovatele, že žalovaný při rozhodování zřejmě vycházel z nesprávného spisu. Jestliže zaslání části kopie spisu na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem může urychlit řízení, snížit náklady správního orgánu a zejména výrazně snížit náklady obviněného, pak by v souladu s principy dobré správy i ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „správní řád“), správní orgán měl obviněnému vyhovět. A pokud mu přesto vyhovět nehodlá, měl by to správní orgán obviněnému sdělit včetně stručného a racionálního odůvodnění. A to tím spíše, když ostatní správní orgány běžně části kopie spisu na vyžádání e-mailem zasílají. Když se stěžovatel telefonicky dne 13. 9. 2018 správního orgánu zeptal, z jakého důvodu mu nebyla část kopie zaslána na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem, bylo mu odpovězeno, že je to z důvodu interního pokynu vedení úřadu, a že stejně tak by ke správnímu orgánu ohledně nahlédnutí do spisu musel vážit cestu obviněný třeba i z Aše. Pokud správní orgán, resp. žalovaný zasílají bez dalšího a jakýchkoli podkladů (fotodokumentace přestupku, údaje o umístění, vlastnictví a kalibraci radaru, další nezbytné informace atd.) výzvu k zaplacení částky 500 Kč (což je fakticky pokuta provozovateli vozidla uložená v jakémsi blokovém řízení), lze důvodně očekávat, že většina provozovatelů vozidel bez dalšího zaplatí, protože náklady případné obhajoby tuto částku vždy i řádově převýší. Přitom jiné správní orgány bez problému tyto podklady spolu s výzvou provozovatelům vozidla zasílají a na webu mají navíc umístěné další obsáhlé související informace. Za této situace správnímu orgánu nic nebránilo požadované informace stěžovateli zaslat, a to buď současně s výzvou k úhradě částky anebo později na výslovnou žádost stěžovatele. A pokud se správní orgán rozhodl, že tyto informace stěžovateli nepošle, měl ho o této zásadní skutečnosti informovat a nabídnout mu jiný vhodný způsob, jak požadované informace získat.

[7] Další kasační námitka poukazuje na to, že žalovaný měl umožnit stěžovateli vyjádřit se k věci tak, že požadované části spisu zašle stěžovateli na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem anebo stěžovatele vyzve, aby se ve stanovené lhůtě zastavil seznámit se spisem a k věci se vyjádřil, což s ohledem na nepatrnou vzdálenost sídla žalovaného (Brno-Cejl) od sídla stěžovatele (Brno-Majdalenky) bylo možné a přiměřené. Žalovaný tak rozhodl za situace, kdy stěžovatel se k věci nevyjádřil, ačkoli tak stěžovatel zjevně učinit chtěl. Napadené rozhodnutí tak bylo pro stěžovatele překvapivé a bylo porušeno jeho legitimní očekávání.

[8] Závěry krajského soudu o účelovosti stěžovatelových námitek a obstrukční povaze jeho postupu v řízení o správním deliktu shledává nesprávnými, předčasnými a nepodloženými, stejně jako názor o nemožnosti zahájení řízení o přestupku osoby, která vozidlo skutečně řídila. Odpovědnost provozovatele vozidla byla koncipována a rovněž zákonodárcem zamýšlena jako subsidiární vůči odpovědnosti řidiče vozidla. Správní orgán se tak musí primárně zaměřit na zjištění řidiče vozidla, nikoli na provozovatele vozidla anebo osobu, které provozovatel vozidlo půjčí, protože ani tato osoba nemusí být řidičem vozidla v dané době. Požadavek stěžovatele na doložení fotodokumentace, aby mohl s jistotou určit řidiče vozidla, byl tedy zcela oprávněný a relevantní. Pokud totiž stěžovatel jako provozovatel vozidla zapůjčil vozidlo svému otci, neznamená to ještě, že řidičem vozidla v dané době byl skutečně otec stěžovatele. Správní orgán mohl zjistit totožnost osoby, které stěžovatel vozidlo svěřil, neboť stěžovatel v bodě 12 své žádosti ze dne 23. 5. 2016 omylem umožnil její identifikaci. Z toho stěžovatel dovozuje buďto nepozornost správního orgánu při čtení předmětné žádosti, nebo neochotu zjišťovat skutečného řidiče vozidla v době naměření překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy. Pokud ovšem správní orgán má indicie vedoucí ke zjištění řidiče vozidla, měl by se o zjištění osoby řidiče vozidla přinejmenším pokusit v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu; v tom stěžovatel odkazuje na rozsudek ze dne 22. 10. 2015,

č. j. 8 As 110/2015 – 46, a rozsudek ze dne 21. 12. 2016, č. j. 1 As 247/2016 – 30. V opačném případě správní orgán nepodnikl všechny nezbytné kroky dle § 125f/5 zák. č. 361/2000 Sb.

[9] Stěžovatel spatřuje pochybení taktéž v tom, že správní orgán, resp. žalovaný, nezdůvodnil, proč se v daném případě nenařídilo ústní jednání. Stěžovatel konání ústního jednání výslovně požadoval v doplnění odvolání proti oznámení dne 30. 1. 2017. Pokud z obsahu žádosti ze dne 23. 5. 2016 vyplývá, že stěžovatel relevantním způsobem zpochybnil řadu skutečností (např. otázka legitimity měřicího zařízení a měření, umístění měřicího zařízení mimo zastavěnou část obce, nezákonně nastavená výše určené částky, nezákonné zahájení přestupkového řízení s provozovatelem vozidla, možná absence materiálního znaku přestupku řidiče vozidla atd.), bylo zcela na místě ústní jednání nařídit a skutkový stav dostatečně zjistit. Nenařízení ústního jednání představovalo porušení jeho základních práv a nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, protože nebyly zodpovězeny zásadní otázky a vyřešeny sporné skutečnosti obsažené v žádosti ze dne 23. 5. 2016. Na zásadní význam ústního jednání v přestupkovém řízení upozorňuje i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30.

[10] Stěžovatel v žádosti ze dne 23. 5. 2016 uvedl řadu okolností snižujících škodlivost daného činu pod úroveň běžně se vyskytujících přestupků. Správní orgány na žádost stěžovatele vůbec nereagovaly a ani v jednom napadeném rozhodnutí tyto okolnosti vůbec nehodnotily. Za těchto okolností byla obě napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Na tom nemůže změnit fakt, že to stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu nezopakoval, protože tyto okolnosti byly obsaženy ve spise. Krajský soud navíc zřejmě přehlédl skutečnost, že stěžovatel blanketní odvolání hodlal doplnit, ale z důvodů obsažených výše se tak nikoli jeho vinou či úmyslem nestalo. Tvrzení krajského soudu, že byl stěžovatel v rozsahu námitek pasivní, se tak ve světle výše uvedeného jeví jako nepřiléhavé a ryze formalistické.

[11] Závěrem stěžovatel vyjádřil pochybnosti nad odůvodněním napadeného rozsudku, v němž krajský soud v odstavci 46 uvedl, že žalovaný při hodnocení materiální stránky přestupku řidiče nepochybil. Není jasné, proč krajský soud namísto žalovaného, který prohlásil, že se správní orgán materiální stránkou přestupku řidiče vůbec nezabýval, protože řízení s žalobcem bylo vedeno ve věci přestupku provozovatele vozidla, v odstavcích 48 až 50 napadeného rozsudku poměrně obsáhle hodnotil materiální stránku přestupku řidiče. Krajský soud tak nepřípustně nahradil závěry žalovaného vlastními závěry. Stěžovatel rovněž podotýká, že dané jednání se stalo na výjezdu z obce (vozidlo vyjíždělo z obce) přibližně 150 metrů před dopravní značkou „konec obce“, kdy na levé části vozovky byla již nezastavěná část obce (pole) a vpravo tato zástavba skončila po několika desítkách metrů. Na snímku navíc není žádný chodník, jak krajský soud uvádí, ale pouze nezpevněná část vozovky. Krajský soud tedy hodnotil pouze některé okolnosti, a navíc vycházel z nekvalitní fotografie a nikoli ze skutečného stavu v daném místě. Aby závěr krajského soudu o naplnění materiální stránky přestupku řidiče byl přesvědčivý a přezkoumatelný, musel by soud řádně hodnotit všechny stěžovatelem namítané skutečnosti, a to navíc přezkoumatelným způsobem, tedy že by každou jednotlivou skutečnost ohodnotil, zvážil a poté tyto okolnosti hodnotil jak jednotlivě, tak i ve vzájemné souvislosti.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti toliko stručně uvedl, že ji nepovažuje za důvodnou a odkázal na odůvodnění obou správních rozhodnutí, vyjádření k žalobě a odůvodnění napadeného rozsudku.

[13] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 - 71). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 2 Afs 203/2016 - 51). Podobně je např. již zmíněným rozsudkem č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 vymezena nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost tak, že za nesrozumitelné je třeba obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je pak Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[16] Kasační námitku, podle níž se krajský soud v napadeném rozsudku nevypořádal s nosnou částí argumentace uplatněné k žalobní námitce neposkytnutí kopie správního spisu, shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou. Stěžovatel krajskému soudu vytkl, že nereagoval na jeho námitku ohledně iracionality nezaslání části spisu na e-mail se zaručeným elektronickým podpisem a nepřípadnosti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 Ans 18/2012 – 23. Krajský soud totiž v odst. 29 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že „žalobce dále poukazoval na irelevanci odkazu správního orgánu prvního stupně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 Ans 18/2012 – 23. Závěry Nejvyššího správního soudu v tomto rozsudku uvedené však na souzenou věc aplikovat lze, neboť právě v této věci posuzoval Nejvyšší správní soud žádost stěžovatele, kterou se domáhal poskytnutí kopií všech listin.“ Krajský soud přitom ve zmíněném odstavci napadeného rozsudku dále popsal okolnosti citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu a srozumitelně vysvětlil, proč neshledal stěžovatelovu argumentaci důvodnou. Obdobně pak krajský soud neopomenul vypořádat stěžovatelovu námitku ohledně nezaslání části (ani celého) správního spisu na e-mailovou adresu žalobce.

[17] Pokud stěžovatel taktéž v kasační stížnosti namítá, že se měl krajský soud zaměřit i na žalobní námitku, že žalovaný při rozhodování zřejmě vycházel z nesprávného spisu,

neshledává ani tuto kasační námitku Nejvyšší správní soud důvodnou. Předně je třeba podotknout, že předmětné lze stěží hodnotit jako žalobní námitku, nýbrž spíše jako domněnku stěžovatele, kterou vyslovil ve své replice k vyjádření žalovaného k žalobě. Stěžovatel tuto domněnku vyjádřil v reakci na vyjádření žalovaného, podle kterého měl stěžovatel v řízení o správním deliktu uplatňovat obstrukční praktiky. Stěžovatel měl za to, že tomu tak nebylo, a proto dovodil, že žalovaný musel zřejmě omylem vycházet z jiného správního spisu. Nejvyšší správní soud tedy nepochybuje o tom, že v základu se opět jedná o žalobní námitku znemožnění vyjádření se k podkladům řízení ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, s ohledem na způsob, jakým stěžovatel svou žalobu strukturoval a formuloval. Na tuto námitku přitom krajský soud v napadeném rozsudku zcela adekvátně reagoval, čímž souběžně vypořádal i podstatu stěžovatelovy domněnky, že žalovaný rozhodoval na základě jiného správního spisu. Sám krajský soud měl ostatně za to, že stěžovatelovo jednání v průběhu správního řízení i jeho rozporná tvrzení naznačují účelový a obstrukční postup (srov. odst. 27 odůvodnění napadeného rozsudku).

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti dále podotkl, že krajský soud zřejmě přehlédl skutečnost, že stěžovatel blanketní odvolání hodlal doplnit, ale z důvodu nesprávné komunikace žalovaného se stěžovatelem se tak nakonec nestalo. Nejvyšší správní soud tuto konstataci stěžovatele nevyhodnotil jako řádnou kasační námitku, neboť je postavena na nepodloženém stěžovatelově tvrzení ohledně jeho úmyslu realizace určitého procesního postupu (doplnění blanketního odvolání). Z obsahu správního spisu vyplývá, že odvolání doplněno nebylo, nikoli však již, z jakého důvodu se tak (ne)stalo. Za takové situace je zcela nesmyslné a liché namítat, že krajský soud „přehlédl“ skutečnost nezjištěnou a nezjišťovanou (tj. pouhé tvrzení stěžovatelova úmyslu), neboť tato by prvně musela být osvědčena, aby bylo lze důvodně namítnout její opomenutí (to samozřejmě za předpokladu, že by se jednalo o okolnost pro věc relevantní).

[19] Nejvyšší správní soud neshledal námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku důvodnou. Otázkou přezkoumatelnosti je však povinen zabývat se i bez uplatnění takové námitky, tj. z moci úřední, a to s ohledem na § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud tedy vážil, zda je napadený rozsudek přezkoumatelný i nad rámec stěžovatelem uplatněné argumentace. Dospěl přitom k závěru, že netrpí vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Na tom nemění nic ani skutečnost, že v krajský soud patrně omylem v odůvodnění napadeného rozsudku ponechal závěrečný odstavec (přesněji odst. 51), v němž uvedl, že „[s] *ohledem k výše uvedenému nezbylo zdejšímu soudu než napadené rozhodnutí pro absenci řádného vymezení skutku ve výroku správního orgánu prvního stupně, jako nezákonné, zrušit (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).*“ Citovaný text vůbec nekoresponduje se závěry vypořádání jednotlivých žalobních námitek krajským soudem, jelikož všechny byly výše v odůvodnění napadeného rozsudku shledány nedůvodnými. Toto pochybení považuje Nejvyšší správní soud za marginální a technické, neboť jím není dotčena výroková část napadeného rozsudku ani vnitřní souladnost výroků. O nízké intenzitě zmíněného pochybení svědčí taktéž skutečnost, že na ně ani sám stěžovatel v kasační stížnosti nepoukázal. Byť se tedy jedná o pochybení, není natolik závažné, aby napadený rozsudek jako takový činilo nepřezkoumatelným.

[20] Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že správní orgány nebyly povinny doručovat mu v řízení o správním deliktu písemnosti na elektronickou adresu. Má za to, že pokud ve správním řízení opakovaně žádal o doručení konkrétní části spisu nebo jiné konkrétní písemnosti na elektronickou adresu, mělo z toho být dovozeno, že požádal ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu o doručování všech písemností na elektronickou adresu. Pokud měl v tomto ohledu správní orgán pochybnosti, měl stěžovatele vyzvat k upřesnění či doplnění požadavku přednostního zasílání písemností na elektronickou adresu. Pokud správní orgán nehodlal stěžovatelově požadavku na doručování vyhovět, měl mu alespoň se stručným odůvodněním sdělit, proč se tak rozhodl.

[21] Nejvyšší správní soud shledal výše uvedenou námitku nedůvodnou. Z obsahu správního spisu skutečně nevyplývá, že by stěžovatel ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu požádal správní orgán nebo žalovaného o doručování písemností na elektronickou adresu. Stěžovatelova „žádost o poskytnutí nezbytných informací č. j. 104871/2016-2“ ze dne 23. 5. 2016 neobsahuje žádost ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu, stejně tak ji neobsahuje ani stěžovatelova žádost ze dne 31. 12. 2016, doplnění odvolání ze dne 30. 1. 2017 ani odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 4. 3. 2017. Striktně vzato neobsahuje takovou žádost ani stěžovatelovo odvolání ze dne 27. 3. 2017 (směřující proti výzvě správního orgánu k odstranění nedostatků podání), neboť zde stěžovatel toliko uvedl: „*správní orgán se mnou navíc nadále komunikuje výhradně prostřednictvím pošty, ačkoli jsem správní orgán upozornil, že Česká pošta v naší lokalitě nefunguje spolehlivě, a proto preferuji komunikaci e-mailem.*“ Ze všech stěžovatelových podání je ostatně zřejmé, že si při formulacích svých výtek a připomínek k postupu správního orgánu potrpěl na používání přesných zákonných pojmů a případně i paragrafových odkazů na jednotlivá zákonná ustanovení, pročež se lze důvodně domnívat, že zamýšlel-li by skutečně žádat o doručování na elektronickou adresu ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu, byl by tak učinil způsobem zcela jednoznačným a nepochybným. Nejvyšší správní soud tedy nemá za to, že by správní orgán nebo žalovaný pochybili ve vyhodnocení skutečného obsahu stěžovatelových žádostí.

[22] Dále je třeba ke stěžovatelově argumentaci uvést, že proces upravený v § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu lze skutečně v jeho podstatě nahlížet jako obdobu blokového řízení dle § 84 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon č. 200/1990 Sb.“; tento zákon byl s účinností od 1. 7. 2017 zrušen zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Zákon o silničním provozu rozeznává toliko tři modality reakce provozovatele vozidla na výzvu správního orgánu dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, a sice zaplacení určené částky v zákonné lhůtě 15 dní, dále písemné sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (a to ve lhůtě pro zaplacení určené částky) a konečně neuhrazení určené částky nejpozději do dne splatnosti. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že ať již provozovatel vozidla zareaguje kterýmkoli z uvedených způsobů, nebude tím bez dalšího uznán vinným ze spáchání správního deliktu, případně ani osoba označená jako řidič vozidla nebude bez dalšího uznána vinnou spácháním přestupku. Je proto zcela na uvážení provozovatele vozidla, zda již na základě výzvy dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu usoudí, že spáchání přestupku při řízení vozidla, jehož je provozovatelem, je na základě specifikací okolností v předmětné výzvě (srov. § 125h odst.

4 téhož zákona) vůbec možné a případně i pravděpodobné, pročež výzvě k uhrazení určené částky v zákonné lhůtě vyhoví, nebo zda v případě vlastních subjektivních pochybností o tom, že se přestupek skutečně stal, či pochybností jiných (např. stran naplnění podmínek pro vydání výzvy vyčtených v § 125h odst. 1 téhož zákona) na výzvu nezareaguje a dá tím prostor správnímu orgánu k zahájení správního řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f téhož zákona. S případnými doplňujícími informacemi týkajícími se např. umístění automatického technického prostředku užitého ke zjištění přestupkového jednání či jeho technické způsobilosti (funkčnosti) se pak může seznámit v navazujícím řízení o správním deliktu a jejich vyžadování pro účely posouzení důvodnosti výzvy dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu tedy není namístě. Správní orgán proto nepochybil, pokud stěžovateli požadované dokumenty nezaslal, neboť zákon mu takovou povinnost neukládá a takový postup by byl v rozporu se smyslem procedury upravené v § 125h tohoto zákona (uplatnění principu ekonomie, dobrovolnost na straně provozovatele vozidla). Ve stejném smyslu je třeba podotknout, že není věcí stěžovatele, aby v reakci na doručení výzvy dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu *a priori* hájil práva řidiče, zná-li jeho totožnost, neboť ten k tomu bude mít v případě řízení o přestupku dostatečný prostor; to samozřejmě za předpokladu, že se provozovatel vozidla rozhodne totožnost řidiče správnímu orgánu v zákonné lhůtě sdělit.

[23] Stěžovatel rovněž namítal, že mu správní orgán měl umožnit vyjádřit se k podkladům rozhodnutí tím, že mu zašle požadované dokumenty správního spisu anebo stěžovatele vyzve, aby se ve stanovené lhůtě s obsahem spisu seznámil osobně. Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitku důvodnou. Správní řád nespojuje právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí s povinností správního orgánu zaslat kopie vybraných dokumentů správního spisu účastníku řízení na e-mailovou adresu. Pakliže tak činil sám stěžovatel, jedná se pouze o jeho svobodné rozhodnutí, zda využije svého práva nahlédnout do správního spisu dle § 38 správního řádu, či nikoliv. Tím, že správní orgán stěžovateli požadované listiny na e-mailovou adresu nezaslal, nemohl bez dalšího porušit jeho právo na vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Ze spisu rovněž vyplývá, jak ostatně poznamenal v odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud, že stěžovatel byl poučen o svém právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí již v oznámení správního orgánu ze dne 20. 12. 2016, č. j. OD/104871/2016, a to formulací: „*Městský úřad Židlochovice, odbor dopravy Vás podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vyrozumívá, že máte možnost (není Vaší povinností) vyjádřit se dne 7. 2. 2017 v 08:30 hod., po provedení důkazů mimo ústní jednání, k podkladům pro vydání rozhodnutí.*“ Nejvyšší správní soud shledává takový postup správního orgánu plně dostačujícím, přihlédne-li nadto k okolnosti, že předmětné oznámení bylo stěžovateli doručeno podle § 24 odst. 1 ve spojení s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu dne 3. 1. 2017, tj. více než měsíc před provedením důkazů mimo ústní jednání, po kterém až následovalo vydání prvostupňového rozhodnutí.

[24] Stěžovatel se v kasační stížnosti vymezoval vůči hodnocení svého postupu krajským soudem jako obstrukčního. Nejvyšší správní soud se však s krajským soudem i v tomto hodnocení plně shoduje. Nejvyšší správní soud je samozřejmě dalek popírání významu zásad dobré správy a součinnosti správních orgánů; i tyto je nicméně třeba uplatňovat přiměřeným způsobem tak, aby nedocházelo k nežádoucímu přetěžování správních orgánů, které by byly nuceny detailně reagovat na jakýkoli požadavek účastníků řízení,

který by přesahoval účel a rámec vedeného správního řízení. Nejvyšší správní soud si po prostudování obsahu správního spisu, konkrétně pak stěžovatelových podání ve správním řízení i před jeho zahájením, nemohl nepovšimnout, že stěžovatel komunikoval se správním orgánem způsobem, který by mohl být považován až za arogantní či agresivní. V důsledku takovéhoto přístupu neměl stěžovatel důvod očekávat takovou míru vstřícnosti správního orgánu, jež by přesahovala meze zákonných povinností.

[25] Pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že v jednom ze svých podání vůči správnímu orgánu omylem identifikoval osobu, které vozidlo půjčil, a dovozuje z toho neochotu správního orgánu zjišťovat skutečného řidiče vozidla a vést s ním řízení o přestupku, jde o námitku zcela hypotetickou a nadto i zavádějící. Sám stěžovatel totiž v kasační stížnosti následně činí distinkci mezi pojmem „osoba, které vozidlo svěřil“ a „řidič vozidla v době spáchání přestupku“, s tím, že tyto pojmy jsou odlišné. Ze stěžovatelem odkazované žádosti ze dne 23. 5. 2016 přitom nevyplývá, že by zamýšlel označit řidiče vozidla ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Jeho tvrzení, že svého otce poučil před jízdou o povinnosti dodržovat veškerá pravidla silničního provozu, je časově zcela neukotvené, a proto lze pochybovat o jeho relevanci pro zjištění skutečného řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

[26] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v tom, že stěžovatelova námitka nedostatku odůvodnění neprovedení ústního jednání v řízení před správním orgánem postrádá relevanci v ohledu dopadu do stěžovatelovy sféry. Pokud stěžovatel skutečně zamýšlel namítat nedostatečné zjištění skutkového stavu, tj. nedostatek podkladů rozhodnutí, měl možnost tak činit v rámci svého oprávnění dle § 36 odst. 3 správního řádu, čehož ovšem nevyužil, když nebyl ochoten se osobně seznámit s obsahem spisu a své případné vyjádření podmiňoval zasláním části spisu na e-mailovou adresu. Na provedení ústního jednání není bez dalšího právní nárok. Podle § 49 odst. 1 věty první správního řádu platí, že „[ú]*stní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.*“ V posuzované věci zákon nestanovil správnímu orgánu povinnost provést ústní jednání, přičemž Nejvyšší správní soud má za to, že se ani nejednalo o postup nezbytný. Zejména v případě objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu nebývá zpravidla skutkový základ věci rozsáhlý či obtížně zjistitelný, vychází-li se ze záznamu o změření rychlosti jízdy vozidla za užití automatizovaného technického prostředku. Po skutkové stránce nebyl ani nyní posuzovaný skutkový stav v tomto ohledu výjimkou.

[27] V žádném případě nelze stěžovateli přisvědčit v tom, že by byl nepřiléhavým závěr krajského soudu o stěžovatelově pasivitě v řízení o odvolání. Faktem nadále zůstává, že stěžovatel své odvolání nedoplnil. Ve svém procesním postupu se omezil toliko na námitky vůči nezaslání požadovaných dokumentů, případně kopie celého správního spisu, na jeho e-mailovou adresu, ačkoli měl příležitost se vůči skutkovým zjištěním správního orgánu, stejně jako k obsahu správního spisu (pokud by se rozhodl vážit cestu několika kilometrů), vyjádřit. Za těchto okolností nelze na odůvodnění jak prvostupňového rozhodnutí tak i rozhodnutí žalovaného klást přemrštěné nároky ohledně vyvracení stěžovatelem až posléze vznesených žalobních námitek.

[28] Závěrem ke kasační argumentaci stěžovatele Nejvyšší správní soud podotýká, že pokud krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku i nad rámec nezbytného odůvodnění pojednal o materiální stránce přestupku, nemohl tím bez dalšího zatížit své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, protože tímto postupem nemohl být stěžovatel žádným způsobem zkrácen na svých právech.

[29] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou. V souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, zatímco úspěšnému stěžovateli nevznikly v řízení náklady, jež by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti a které by mu tedy náleželo přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu